Μακεδονικά

Τόμ. 23, Αρ. 1 (1983)

Σεργίου Π. Σιγάλα, μητροπολίτου Γρεβενών, Στο
βωμό της Ελευθερίας

Αθαν. Αγγελόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.350](https://doi.org/10.12681/makedonika.350)

Copyright © 2014, Αθαν. Αγγελόπουλος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελόπουλος Α. (1983). Σεργίου Π. Σιγάλα, μητροπολίτου Γρεβενών, Στο βωμό της Ελευθερίας. *Μακεδονικά*, 23(1), 412. <https://doi.org/10.12681/makedonika.350>

εσφαλμένη μεταφορά και απόδοση ξένων ονομάτων, μη ένιατο μερικές φορές σύστημα παραπομπών. Όλα όμως αυτά, σωστά ή υπερβολικά ή σχολαστικά ή και λεπτομερειακά, για τόν όποιοδήποτε καλόπιστο έρευνητή και μελετητή μόνον σάν περιθωριακά μπορούν νά έκτιμηθούν. Γιατί έδω έχουμε έργο πού φανερώνει μεγάλη έρευνητική δραστηριότητα και κόπο, για δέ τó ζητούμενο, τή συνολική δηλ. ανάλυση τής καταστάσεως τού Γένους στη Βορειοδυτική Μακεδονία κυρίως από τó 1878 μέχρι τó 1894, πηγή πρωτογενή. Τίποτε άλλο δέν μπορεί, ως έκ τούτου, νά αντισταθμίσει άρνητικά τó θετικό, έπιστημονικά και ίστορικά και έθνικά, κέρδος από τή δουλειά αυτή.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σεργίου Π. Σιγάλα, μητροπολίτου Γρεβενών, Στο βωμό τής 'Ελευθερίας, Γρεβενά 1983, σσ. 102.

Ό σεβασμιότατος μητροπολίτης Γρεβενών Σέργιος, λόγιος κληρικός και καλός ποιμένας σήμερα τής ήρωικής επαρχίας Γρεβενών, με τó έργο του αυτό παρέχει ανάγλυφη εικόνα τής προσφοράς τής 'Εκκλησίας Γρεβενών τήν περίοδο τού Μακεδονικού 'Αγώνα και στη συνέχεια μέχρι τήν κατοχή και τήν πρόσφατη έθνική αντίσταση. 'Αποδεικνύει τήν αλήθεια μέσα από πηγές άνέκδοτες μέχρι σήμερα. Είναι πολύ χαρακτηριστικό τó 'Υπόμνημα τής 28 Αύγουστου 1919, πού τó συνέταξε ó μητροπολίτης Γρεβενών Αιμιλιανός Β' με έντολή τού Οίκουμενικού Πατριαρχείου, και πού τó δημοσιεύει ó συγγραφέας (σσ. 29-46). Σ' αυτό μνημονεύονται 26 περιπτώσεις κληρικών όλων τών βαθμών ιερωσύνης στην επαρχία Γρεβενών, πού βασανίστηκαν ή μαρτύρησαν υπέρ τής θρησκευτικής και έθνικής ταυτότητας τού ποιμνίου τους. 'Αλλά και τó μοναστήρι τού 'Οσίου Νικάνορος τής Ζάβορδας ουκ όλίγα προσέφερε σέ αίμα και σέ μέσα για τόν αυτό σκοπό. 'Η προσφορά τού συγγραφέα είναι άνεκτίμητη και έπίκαιρη, ευχή μας δέ είναι νά συνεχίσει τήν παρόμοια έκδοτική προσπάθεια, γιατί τó άρχαιακό ύλικό πού διαθέτει ή 'Εκκλησία Γρεβενών είναι πολύτιμο και τά στοιχεία του πρέπει νά έλθουν στό φώς τής δημοσιότητας.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Όσιος Εὐγένιος ό Αιτωλός, 'Αθήναι 1983, σσ. 186.

Συνιστά έκδοση πρωτοβουλία τού λογίου μητροπολίτου Καρπενησιού Νικολάου και άντιπροσωπεύει αξιόλογη συμβολή στό κεφάλαιο τής παιδείας τού Γένους στην τουρκοκρατία. Τó πρώτο μέρος τής εργασίας (σσ. 17-82) περιλαμβάνει τή βιογραφική αποκατάσταση τού διδασκάλου τού Γένους όσίου Εὐγενίου τού Αιτωλού και τή διδασκαλική και πνευματική και συγγραφική δράση του στα 'Αγρραφ. Τά βιογραφικά είναι έργο, συγκροτημένο έπιστημονικά, τού γενικού έπιθεωρητού Παναγιώτου Βλάχου. Τó δευτερο μέρος (σσ. 83-110) περιλαμβάνει τά κατά τήν άγιοποίηση αυτού από μέρους τού Οίκουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως με εισήγηση τού μητροπολίτη Καρπενησιού και τής 'Ιεράς Συνόδου τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος, ενώ τó τρίτο μέρος (σσ. 111-183) τήν άσματική άκολουθία. Πρόκειται για άξιόλογη συνολικά έκδοση και μοναδική στό είδος τής ίστορικής πηγή για τήν πορεία τής σχολικής κινήσεως στα 'Αγρραφα έπί τουρκοκρατίας.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ